

Lausunto jäsenkunnille Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2018-2020

VD/6036/00.04.03/2017

HP/HW/MH/TH/JB

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) pyytää perussopimuksen mukaisesti 31.8.2017 mennessä lausuntoa Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta 2018–2020. Kuntayhtymällä on oltava taloussuunnitelma, joka ajoittuu kolmelle seuraavalle vuodelle. Jäsenkuntien lausunnot on liitettävä yhtymäkokoukselle annettavaan talousarvioehdotukseen. Taloussuunnitelman tulee sisältää mm. strategiasuunnitelma sekä tariffien ja palveluverkon muutoksia koskevat suunnitelmat.

Lausuntoa pyydetään:

- a) strategiasuunnitelmasta
- b) liikenteen palvelutasosta ja palvelutason muutoksista
- c) kuntaosuuksien tasosta
- d) lipun hintojen keskimääräisistä muutoksista
- e) kuntakohtaisen ylijäämän käytöstä tai alijäämän takaisin maksamisesta suunnitelmakaudella 2018–2020
- f) HSL:n roolista osana liikkumispalveluja
- g) kuntaosuuslaskentamallin uudistamisesta (ns. seudullinen rahoitusmalli)
- h) infrakorvausten käsittelystä kuntaosuuksien laskennassa
- i) jäsenkuntien halukkuudesta rahoittaa sähköbussien lisähankintoja
- j) seudullisten bussivarikoiden järjestämisestä
- k) jäsenkuntien koululaisryhmien retkien maksuttomuudesta

Kuntatekniikan keskuksessa valmisteltu lausunto perusteluineen on liitteenä.

Lausunnon tiivistelmänä Vantaa kannattaa pääosin HSL:n esityksiä joukkoliikenteen palvelutason osalta. Linjan 560 osalta esitetään vuorovälin harventamisesta osuudella Malmi–Myyrmäki vähäisen käyttäjämäärän vuoksi. Samoin linjan mahdollista jatkamista Myyrmäestä Matinkylään tulee myöhentää. HSL on esittänyt, että eräät itäsuunnan seutulinjat päättyvän Kalasataman terminaaliin 2019. Vantaa esittää edelleen tutkittavaksi linjan 722 päätepysäkin säilyttämistä Rautatientorilla. Vantaa myös esittää, että HSL laatisi lähivuosina uuden linjastosuunnitelman korvaamaan v. 2014 laaditun vanhan suunnitelman.

Matkalippujen hintoihin ei esitetä korotuksia vuonna 2018. Vantaa esittää vuoden 2018 kuntaosuudekseen korkeintaan 50,0 milj. euroa, josta summasta hyvitetään vielä lisäksi aikaisempien vuosien ylijäämäkertymää yhteensä n. 8,4 milj. euroa. Subventioasteeksi muodostuu n. 46,6 %. Kuntaosuuden osalta esitys on 2,8 milj. euroa pienempi kuin HSL:n oma esitys (52,8 milj. euroa).

Vantaan kaupunki pitää selvitystä HSL:n roolista liikkumispalveluiden markkinoilla tärkeänä ja alustavia linjauksia toiminnasta hyvinä. Kaupunki edellyttää kuitenkin, että jatkossa HSL:n valitsevat kumppanit toimivat markkinaehtoisesti eivätkä tukeudu rahoituksessaan HSL:ään tai kuntiin.

Vantaan kaupunki suhtautuu myönteisesti uuden seudullisen rahoitusmallin jatkokehittämiseen työryhmän esityksen pohjalta. Vantaa korostaa, että uusi rahoitusmalli ei muuta Kehäradan lipputuloista tehtyä sopimusta eikä saa aiheuttaa kohtuuttoman suuria muutoksia vuotuisen kuntaosuuteen. Vantaa esittää perussopimuksen tarkistamista tältä osin.

Vantaa esittää määräaikaisesti joukkoliikenneinfran pääoman korkoprosentin alentamista kolmeen (3) prosenttiin nykyisestä viidestä (5). Tämä linjaus tulisi keventämään merkittävästi paineita joukkoliikenteen lipunhintoihin lähivuosina, kun mittavat investoinnit siirtyvät infrakorvauksiin. Joukkoliikenteen kuntaosuuden tulee olla n. 50 % (tulot/menot) ilman joukkoliikenteen infrakorvauksia, mikä vastaa kaupungin edellisen valtuustokauden sitovaa tavoitetta. Vantaa esittää, että jokaisessa yksittäisessä talousarviossa tavoitellaan edelleen alle 50 % subventioastetta, mutta tästä voidaan vuositasolla poikkeuksellisesti joustaa. Em. keinoilla voidaan jatkossa hillitä lipunhintojen korotuspaineita ja Vantaa esittää perussopimuksen tarkistamista määräaikaisesti tältäkin osin.

Vantaan kaupunki esittää, että sähköbussiliikenne Vantaalla voidaan aloittaa yhdestä terminaalista ja linjasta, joka sovitaan etukäteen Vantaan kaupungin edustajien kanssa. Sähköisen liikenteen järjestelmät halpenevat ja kehittyvät tälläkin hetkellä voimakkaasti, joten liian rohkea edelläkävijyys tässä asiassa ei ole taloudellisesti tai

operoinnin luotettavuutta silmällä pitäen perusteltua. Sähköbussiliikennettä kannattaa lisätä suunnitelmallisesti ja määrätietoisesti, mutta sitomatta investointeja nopeasti vanhenevaan teknologiaan. Sähköbussiliikennöinti saa nostaa Vantaan bussiliikenteen infrakustannuksia korkeintaan yhdellä miljoonalla eurolla (1 milj. euroa).

Vantaa kannattaa HSL esitystä seudullisten bussivarikoiden järjestämisestä. Vantaan kaupunkikonsernin yhtiön on tarkoitus toteuttaa v. 2019 käyttöön otettava uusi Ojangon bussivarikko ko. mallilla.

Koululaisryhmien joukkoliikennematkojen osalta Vantaan kaupunki kannattaa HSL:n esitystä. Ko. määrärahat tulisi sisällyttää sivistystoimen budjettiin eikä HSL:n kuntaosuuksiin läpinäkyvyyden ja tasapuolisuuden vuoksi.

Tekninen lautakunta 22.8.2017 § 6

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle liitteen mukaisen lausunnon antamista HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2018–2020.

Käsittely:

Merkittiin että liikennesuunnittelupäällikkö Markus Holm selosti asiaa kokouksen alussa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 28.8.2017 § 16

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa liitteen mukainen lausunto HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2018–2020.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Käsittely:

Merkittiin, että liikennesuunnittelupäällikkö Markus Holm selosti asiaa kokouksen alussa. Paikalla oli myös kaupungininsinööri Henry Westlin.

Merkittiin, että apulaiskaupunginjohtaja teki lausuntoon seuraavat muutokset:

Kohta "Joukkoliikenteen palvelutaso ja palvelutason muutokset"

4 kappaleen toinen virke "Muutokset Kalasatamaan koskevat vuotta 2019, joten muutoksia on mahdollista vielä selvittää tarkemmin." muutetaan muotoon "Muutokset Kalasatamaan koskevat vuotta 2019, joten muutosten vaikutuksia tulee vielä selvittää tarkemmin vantaalaisten matkustajien kannalta."

Viimeisen kappaleen kolmas virke "Kaupunki esittää selvitettäväksi, voitaisiinko em. yöllistä yli neljän tunnin liikennöintikatkoa lyhentää siten, että kehärata palvelisi paremmin aamun ensimmäisillä lennoilla matkaavia sekä 24/7 avoinna olevan lentoasema-alueen henkilökunnan työssäkäyntiä." muutetaan muotoon "Kaupunki esittää selvitettäväksi, voitaisiinko em. yöllisestä neljän tunnin liikennöintikatosta luopua tai vaihtoehtoisesti lyhentää sitä siten, että kehärata palvelisi paremmin aamun ensimmäisillä lennoilla matkaavia sekä 24/7 avoinna olevan lentoasema-alueen henkilökunnan työssäkäyntiä."

Viimeisen kappaleen jälkeen lisätään kappale "Suorat julkisen liikenteen yhteydet Peijaksen sairaalaan eri asuinalueilta ovat työssäkäynnin ja esteettömän liikkumisen kannalta tärkeitä. Mahdollisimman monen reitin toivotaankin kulkevan sairaalanmäen pysäkin kautta, jotta liikuntarajoitteisten tilanne saadaan huomioitua nykyistä paremmin. Erityisesti tällainen tarve on noussut esille bussilinja 587 Mellunmäki-Leppäkorpi osalta."

Kohdan "Vantaan halukkuus rahoittaa sähköbussien lisähankintoja" 7 kappaleen loppuun lisätään virke "Rahoitusjärjestelmää viimeisteltäessä on tutkittava, ettei malli ohjaa liian voimakkaasti vähentämään bussilinjoja harvan asutuksen alueilla."

Kohdan "Jäsenkuntien koululaisryhmien retkien maksuttomuus" teksti "Helsingin kaupunki on esittänyt HSL:lle että koululaisryhmien matkustaminen joukkoliikenteellä tulisi olla maksutonta. HSL esittää lausuntopyynnössään hyvät perustelut esityksen hylkäämiselle. Vantaan kaupunki kannattaa HSL:n esitystä. Tasapuolisuuden ja läpinäkyvyyden varmistamiseksi koululaisryhmien joukkoliikennematkojen kustannukset tulisi sisällyttää ko. toimialan

määrärahoihin.” korvataan tekstillä ”Helsingin kaupunki on esittänyt HSL:lle että koululaisryhmien matkustaminen joukkoliikenteellä tulisi olla maksutonta. Vantaan kaupunki toivoo HSL:n selvittävän maksuttomuuden lisäksi laajasti erilaisia keinoja, joilla voidaan edistää opettajajohtoisten koululaisryhmien liikkumista koulupäivien aikana ja ruuhka-aikojen ulkopuolella, jolloin kapasiteetti on vähemmällä käytöllä. Esitettyjen ratkaisujen tulee olla yhdenmukaisia koko HSL-alueella.”

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Vantaan kaupungin lausunto Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta 2018–2020, kh 28.8.2017 § 16
- Lausuntopyyntö jäsenkunnille Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta 2018–2020
- HSL:n hallituksen päätös 13.6.2017 lausunnon pyytämisestä Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän alustavasta talousarviosta 2018–2020
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2018–2020
- Lausuntopyyntö HSL:n roolista osana liikkumispalveluja
- Lausuntopyyntö kuntaosuuslaskentamallin uudistamisesta (ns. seudullinen rahoitusmalli)
- Lausuntopyyntö infrakorvausten käsittelystä kuntaosuuksien laskennassa
- Lausuntopyyntö jäsenkuntien halukkuudesta rahoittaa sähköbussien lisähankintoja
- Lausuntopyyntö seudullisten bussivarikoiden järjestämisestä
- Lausuntopyyntö jäsenkuntien koululaisryhmien retkien maksuttomuudesta

Täytäntöönpano: Kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja muutoksenhakukielto

Lisätiedot:

Kaupungininsinööri Henry Westlin, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi